

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЖЕЖНОЇ ТА РЯТУВАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор університету з навчальної
та методичної роботи
к. психолог. н., професор

О.О. Назаров

«___» _____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до фаху

спеціальність 261 Пожежна безпека

спеціалізація пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху» для здобувачів вищої освіти.
за спеціальністю «пожежна безпека».
за спеціалізацією «пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи».

Розробники: Пономаренко С.С. викладач кафедри ПтаРП, майор служби ЦЗ.

Робочу програму навчальної дисципліни рекомендовано кафедрою пожежної та рятувальної підготовки.

Протокол від «25» серпня 2016 року № 1

Начальник кафедри пожежної та рятувальної підготовки
к.т.н., доцент

_____ П.А. Ковальов
(підпис) (прізвище та ініціали)

«25» серпня 2016 року

Схвалено вченою радою факультету оперативно-рятувальних сил.

Протокол від «29» серпня 2016 року № 10

Голова вченої ради факультету оперативно-рятувальних сил
к.т.н., доцент

_____ О.Є. Безуглов
(підпис) (прізвище та ініціали)

«29» серпня 2016 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 26 "Цивільна безпека"	За вибором	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): – 261 "Пожежна безпека"	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - 0	Спеціалізація - пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи	2016-2017	2016-2017
Загальна кількість годин – 120	Освітній рівень: бакалавр	Семестр	
з них:		1	
аудиторних – 60 год.		Лекції:	
самостійної роботи – 60 год.		8 год.	
		Практичні заняття:	
		52 год.	
		Семінарські заняття:	
		0 год.	
		Лабораторні заняття:	
		0 год.	
		Самостійна робота:	
		60 год.	
		Індивідуальне завдання:	
		0 год.	
		Вид контролю:	
	контрольна модульна робота № 1,2, диф. залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – (60/60/0);

для заочної форми навчання – (0/0/0).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити здобувачів вищої освіти з основними положеннями щодо класифікації надзвичайних ситуацій та порядком дій населення при їх виникненні, призначенням та улаштуванням захисних споруд, видами сильнодіючих отруйних речовин та їх основними характеристиками, порядок зберігання та транспортування, засобами захисту органів дихання та зору, медичного захисту, та надання першої долікарської допомоги при гострих отруєннях, порушенні дихання та кровообігу, виникнення пожежі, способи та засоби її ліквідації, характеристика процесу, організацією протипожежного режиму на об'єкті, основи ведення оперативних дій підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.

Завдання: сформувати у майбутнього фахівця знання і вміння щодо нормативно-правових актів, які регламентують організацію служби в державних пожежно-рятувальних частинах, правил і норм протипожежного захисту на об'єктах, порядку класифікації надзвичайних ситуацій, основних тактичних можливостей пожежно-рятувальних підрозділів, надання першої та невідкладної медичної допомоги.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- нормативно-правові акти, що регламентують організацію служби в державних пожежно-рятувальних частинах;
- правила і норми протипожежного захисту на об'єктах;
- порядок класифікації надзвичайних ситуацій;
- основні правила поведінки населення під час виникнення надзвичайних ситуацій;
- основні характеристики сильнодіючих отруйних речовин;
- засоби індивідуального захисту населення та їх класифікацію;
- класифікацію споруд, що використовуються для укриття населення;
- основні поняття про процес горіння та засоби і способи його припинення;
- загальні поняття про організм та системи організму людини;
- основні принципи реанімації при порушенні дихання та кровообігу;
- основні конструктивні елементи будівель та споруд;
- правила і норми протипожежного захисту на об'єктах;
- основні тактичні можливості пожежно-рятувальних підрозділів.

вміти:

- визначити види надзвичайних ситуацій за їх класифікацією;
- здійснювати профілактичний огляд первинних засобів пожежогасіння;
- користуватися системами оповіщення населення в умовах виникнення надзвичайних ситуацій;
- визначати основні конструктивні елементи будівель та споруд;
- надавати першу долікарську допомогу при гострих отруєннях, порушенні дихання та кровообігу.

мати навички:

- використання індивідуальних засобів захисту органів дихання;
- застосування первинних засобів пожежогасіння;
- класифікувати споруди, що використовуються для укриття населення;
- діяти під час виникнення надзвичайних ситуацій.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти: здатність ідентифікувати та класифікувати види небезпек надзвичайних ситуацій, пояснювати основні вимоги правил пожежної безпеки до будівель та споруд, приміщень та шляхів евакуації, називати основні нормативно-правові акти, що регламентують організацію служби в державних пожежно-рятувальних частинах, пояснювати класифікацію засобів індивідуального захисту населення, здатність визначати основні параметри пожежовибухонебезпеки речовин і матеріалів, особливості процесу горіння горючих речовин і матеріалів та основні методи його припинення, називати основні сили та засоби пожежно-рятувальних підрозділів, здатність контролювати стан первинних засобів пожежогасіння, приймати рішення щодо їх заміни та проведення технічного обслуговування, уміти організувати та надавати медичну допомогу по-

страждалим в умовах надзвичайних ситуацій.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Надзвичайні ситуації та захист населення від них. Надання першої та невідкладної медичної допомоги

Тема1.1: Вступ до фаху, мета та завдання.

Тема1.2: Надзвичайні ситуації, порядок класифікації.

Тема1.3: Надзвичайні ситуації техногенного характеру.

Тема1.4: Надзвичайні ситуації природного характеру.

Тема1.5: Надзвичайні ситуації соціального та воєнного характеру.

Тема1.6: Сильнодіючі отруйні речовини..

Тема1.7: Засоби індивідуального захисту населення.

Тема1.8: Захисні споруди цивільної оборони.

Тема1.9: Система оповіщення та правила евакуації населення під час надзвичайних ситуацій.

Тема1.10: Дії населення під час виникнення надзвичайних ситуацій.

Тема1.11: Загальні поняття про організм людини.

Тема1.12: Травми. Термічні ураження. Гострі отруєння.

Тема1.13: Надання першої медичної допомоги.

Тема1.14: Невідкладна медична допомога при гострих отруєннях.

Тема1.15: Основні принципи реанімації при порушенні дихання та кровообігу.

Тема1.16: Модульна контрольна робота № 1.

Модуль 2. Основні вимоги правил пожежної безпеки. Організація служби в державних пожежно-рятувальних частинах та основи ведення оперативних дій

Тема2.1: Основні заходи, щодо забезпечення пожежної безпеки.

Тема2.2: Поняття про пожежу.

Тема2.3: Пожежонебезпечні речовини та їх властивості.

Тема2.4: Основи припинення процесу горіння.

Тема2.5: Засоби та способи ліквідації пожежі на початковій стадії її розвитку.

Тема2.6: Основні конструктивні елементи будівель та споруд.

Тема2.7: Основні вимоги правил пожежної безпеки щодо навчальних закладів.

Тема2.8: Організація служби в Державних пожежно-рятувальних частинах.

Тема2.9: Захисний одяг та спорядження пожежного-рятувальника.

Тема2.10: Захисний одяг пожежного-рятувальника від підвищених теплових впливів.

Тема2.11: Засоби індивідуального захисту органів дихання пожежного-рятувальника.

Тема2.12: Основні тактичні можливості пожежно-рятувальних підрозділів.

Тема2.13: Основи організації і проведення оперативних дій пожежно-рятувальних робіт.

Тема2.14: Модульна контрольна робота № 2.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	ПЗ	Лаб	Інд	Ср		Л	ПЗ	Лаб	Інд	Ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Надзвичайні ситуації та захист населення від них. Надання першої та невідкладної медичної допомоги												
Тема1.1: Вступ до фаху, мета та завдання.	4	2				2						
Тема1.2: Надзвичайні ситуації, порядок класифікації.	4	2				2						
Тема1.3: Надзвичайні ситуації техногенного характеру.	4		2			2						
Тема1.4: Надзвичайні ситуації природного характеру.	4		2			2						
Тема1.5: Надзвичайні ситуації соціального та воєнного характеру.	4		2			2						
Тема1.6: Сильнодіючі отруйні речовини..	4		2			2						
Тема1.7: Засоби індивідуального захисту населення.	4		2			2						
Тема1.8: Захисні споруди цивільної оборони.	4		2			2						
Тема1.9: Система оповіщення та правила евакуації населення під час надзвичайних ситуацій.	4		2			2						
Тема1.10: Дії населення під час виникнення надзвичайних ситуацій.	4		2			2						
Тема1.11: Загальні поняття про організм людини.	4		2			2						
Тема1.12: Травми. Термічні ураження. Гострі отруєння.	4		2			2						
Тема1.13: Надання першої медичної допомоги.	4		2			2						
Тема1.14: Невідкладна медична допомога при гострих отруєннях.	4		2			2						
Тема1.15: Основні принципи реанімації при порушенні дихання та кровообігу.	4		2			2						
Тема1.16: Модульна контрольна робота № 1.	4		2			2						
Разом за модулем 1	64	4	28			32						
Модуль 2. Основні вимоги правил пожежної безпеки. Організація служби в державних пожежно-рятувальних частинах та основи ведення оперативних дій												
Тема2.1: Основні заходи, щодо забезпечення пожежної безпеки.	4		2			2						
Тема2.2: Поняття про пожежу.	4		2			2						
Тема2.3: Пожежонебезпечні речовини та їх властивості.	4		2			2						
Тема2.4: Основи припинення процесу горіння.	4	2				2						
Тема2.5: Засоби та способи ліквідації пожежі на початковій стадії	4		2			2						

її розвитку.													
Тема2.6: Основні конструктивні елементи будівель та споруд.	4		2			2							
Тема2.7: Основні вимоги правил пожежної безпеки щодо навчальних закладів.	4		2			2							
Тема2.8: Організація служби в Державних пожежно-рятувальних частинах.	4	2				2							
Тема2.9: Захисний одяг та спорядження пожежного-рятувальника.	4		2			2							
Тема2.10: Захисний одяг пожежного-рятувальника від підвищених теплових впливів.	4		2			2							
Тема2.11: Засоби індивідуального захисту органів дихання пожежного-рятувальника.	4		2			2							
Тема2.12: Основні тактичні можливості пожежно-рятувальних підрозділів.	4		2			2							
Тема2.13: Основи організації і проведення оперативних дій пожежно-рятувальних робіт.	4		2			2							
Тема2.14: Модульна контрольна робота № 2.	4		2			2							
Разом за модулем 2	56	4	24			28							
Усього годин	120	8	52			60							

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття, згідно навчальної програми дисципліни, не плануються.

6. Теми практичних занять та лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	«Лекція» Вступ до фаху	2
2.	«Лекція» Надзвичайні ситуації, порядок класифікації.	2
3.	Надзвичайні ситуації техногенного характеру.	2
4.	Надзвичайні ситуації природного характеру.	2
5.	Надзвичайні ситуації соціального та воєнного характеру.	2
6.	Сильнодіючі отруйні речовини..	2
7.	Засоби індивідуального захисту населення.	2
8.	Захисні споруди цивільної оборони.	2
9.	Система оповіщення та правила евакуації населення під час надзвичайних ситуацій.	2
10.	Дії населення під час виникнення надзвичайних ситуацій.	2
11.	Загальні поняття про організм людини.	2
12.	Травми. Термічні ураження. Гострі отруєння.	2
13.	Надання першої медичної допомоги.	2
14.	Невідкладна медична допомога при гострих отруєннях.	2
15.	Основні принципи реанімації при порушенні дихання та кровообігу.	2
16.	Модульна контрольна робота № 1.	2
17.	«Лекція» Основні заходи, щодо забезпечення пожежної безпеки.	2
18.	Поняття про пожежу.	2
19.	Пожежо-небезпечні речовини та їх властивості.	2
20.	Основи припинення процесу горіння.	2
21.	Засоби та способи ліквідації пожежі на початковій стадії її розвитку.	2
22.	Основні конструктивні елементи будівель та споруд.	2
23.	Основні вимоги правил пожежної безпеки щодо навчальних закладів.	2
24.	«Лекція» Організація служби в державних пожежно-рятувальних частинах.	2
25.	Захисний одяг та спорядження пожежно-рятувальника.	2
26.	Захисний одяг пожежно-рятувальника від підвищених теплових впливів.	2
27.	Засоби індивідуального захисту органів дихання пожежно-рятувальника.	2
28.	Основні тактичні можливості пожежно-рятувальних підрозділів.	2
29.	Основи організації і проведення оперативних дій пожежно-рятувальних робіт.	2
30.	Модульна контрольна робота № 2.	2
	Разом	60

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття, згідно навчальної програми дисципліни, не плануються.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ до фаху, мета та завдання.	2
2.	Надзвичайні ситуації, порядок класифікації.	2

3.	Надзвичайні ситуації техногенного характеру.	2
4.	Надзвичайні ситуації природного характеру.	2
5.	Надзвичайні ситуації соціального та воєнного характеру.	2
6.	Сильнодіючі отруйні речовини.	2
7.	Засоби індивідуального захисту населення.	2
8.	Захисні споруди цивільної оборони.	2
9.	Система оповіщення та правила евакуації населення під час надзвичайних ситуацій.	2
10.	Дії населення під час виникнення надзвичайних ситуацій.	2
11.	Загальні поняття про організм людини.	2
12.	Травми. Термічні ураження. Гострі отруєння.	2
13.	Надання першої медичної допомоги.	2
14.	Невідкладна медична допомога при гострих отруєннях.	2
15.	Основні принципи реанімації при порушенні дихання та кровообігу.	2
16.	Основні заходи, щодо забезпечення пожежної безпеки.	2
17.	Поняття про пожежу.	2
18.	Пожежонебезпечні речовини та їх властивості.	2
19.	Основи припинення процесу горіння.	2
20.	Засоби та способи ліквідації пожежі на початковій стадії її розвитку.	2
21.	Основні конструктивні елементи будівель та споруд.	2
22.	Основні вимоги правил пожежної безпеки щодо навчальних закладів.	2
23.	Організація служби в Державних пожежно-рятувальних частинах.	2
24.	Захисний одяг та спорядження пожежного-рятувальника.	2
25.	Захисний одяг пожежного-рятувальника від підвищених теплових впливів.	2
26.	Засоби індивідуального захисту органів дихання пожежного-рятувальника.	2
27.	Основні тактичні можливості пожежно-рятувальних підрозділів.	2
28.	Основи організації і проведення оперативних дій пожежно-рятувальних робіт.	2
	Разом	56год.

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання, згідно навчальної програми дисципліни, не плануються.

10. Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні;
індуктивні і дедуктивні;
наочні;
практичні;
самостійна робота.

11. Методи контролю

Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

індивідуальне опитування;
фронтальний опитування;
письмові контрольні роботи;

залік.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти Семестр 1

Поточне тестування та самостійна робота																Сума за модуль 1
Модуль 1																
T 1.1	T 1.2	T 1.3	T 1.4	T 1.5	T 1.6	T 1.7	T 1.8	T 1.9	T 1.10	T 1.11	T 1.12	T 1.13	T 1.14	T 1.15	T 1.16 (МКР 1)	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	50

Поточне тестування та самостійна робота															Сума за модуль 1	Сума за дисципліну
Модуль 2																
T 2.1	T 2.2	T 2.3	T 2.4	T 2.5	T 2.6	T 2.7	T 2.8	T 2.9	T 2.10	T 2.11	T 2.12	T 2.13	T 2.14 (МКР 2)			
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24	50	100	

Оцінка за бальною шкалою елементів навчальної діяльності з дисципліни

Елементи навчальної діяльності	Усього за семестр балів
Відвідування та робота на занятті	56
Тестовий контроль	-
Модульна контрольна робота	44
Усього – максимум за період	100
<i>Додаткові обов'язкові завдання та науково-дослідна діяльність здобувача вищої освіти</i>	0
Складання екзамену (максимум)	-
Накопичувальний підсумок	100

Шкали оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ВНЗ	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен, диф. залік	залік
90-100 <i>(та вище з урахуванням обов'язкових завдань)</i>	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D		
50-54	E	задовільно	не зараховано
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

